

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 115
Din 13.02.2008

Dosar nr: 754/2007

Petiția nr: 16783 din data de 27.11.2007

Petent: G A

Obiect: petenta se consideră discriminată, fiind persoană cu handicap, prin neacordarea drepturilor bănești

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele și domiciliul petentului

1. G A

I.2. Denumire și sediu reclamat

2. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului

II. Citarea părților

Procedura de citare a fost îndeplinită la data de 12.02.2008, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, potrivit prevederilor art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată. Petentul a fost prezent, reclamatul absent, procedura de citare a fost legal îndeplinită.

III. Obiectul sesizării și susținerile părților

Petenta arată că este persoană cu dizabilități, ca și soțul său, nevăzători cu handicap grav. Petenta reclamă faptul că la Brașov nu s-au acordat banii persoanelor cu handicap la timp, trei luni, însă nu consecutiv. Arată petenta că întârzierile au fost de 10-15 zile, iar din cauză că nu au primit banii la timp au acumulat datoriile la plata întreținerii și utilităților. Mai susține petenta că se face diferență între persoanele care primesc bani de la DGPS și cele care primesc de la Casa de Pensii.

Prin adresa nr. 16194/DGOIC/21.12.2007, înregistrată la CNCD cu nr. 477/8.01.2008, Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap a comunicat Colegiului director următoarele:

- Faptul că petenta nu a primit sumele convenite s-a datorat rectificării de buget care a fost făcută deoarece unele Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din țară au rămas fără banii necesari achitării acestor sume. Rectificarea a fost făcută, iar sumele necesare au fost aprobate, fiind reluate plățile, inclusiv pentru perioadele în care nu au fost achitate integral.

În ceea ce privește problema indemnizației de însoțitor, obținută pe certificatul de invaliditate, în conformitate cu Legea nr. 448/2006, cu completările și modificările ulterioare, la art 42 se precizează: *“(1) Adultul cu handicap vizual grav poate opta pentru asistent personal sau indemnizație de însoțitor.*

(2) Persoanele cu handicap grav care au și calitatea de pensionari de invaliditate gradul I pot opta pentru indemnizația pentru însoțitor prevăzută la art. 61 din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, sau pentru asistent personal. Dreptul de opțiune se menține și în cazul trecerii pensionarilor de invaliditate la pensia pentru limită de vârstă.

(3) Invalizii de război care au și calitatea de persoane cu handicap grav și sunt pensionari de invaliditate gradul I beneficiază atât de dreptul prevăzut la alin. (2), cât și de dreptul prevăzut la art. 3 din Legea nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R., cu modificările și completările ulterioare.

(4) Părinții sau reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot opta între asistent personal și primirea unei indemnizații lunare.

(5) Opțiunea se exprimă prin cerere adresată în scris direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, și devine valabilă numai pe baza acordului exprimat în scris al acestora.

(6) Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, vor comunica angajatorului, în termen de 5 zile, acordul pentru opțiunea exprimată în condițiile prevăzute la alin. (5)”. Astfel, pentru a beneficia de această indemnizație, se depune o cerere de renunțare în ceea ce privește indemnizația de însoțitor pe baza deciziei privind incapacitatea în muncă, la Casa de Pensii Județeană Brașov.

Prin adresa nr. 3807/05.02.2008, înregistrată la CNCD cu nr. 2468/8.02.2008, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov a comunicat Colegiului director următoarele:

- Referitor la întârzierile survenite la plata drepturilor bănești convenite persoanelor cu handicap, în urma verificărilor efectuate a rezultat faptul că aceste drepturi bănești au fost achitate în decursul anului 2007 cu regularitate, fără a se înregistra nicio întârziere de genul celor invocate de petentă, cu excepția lunii iulie, când din cauze independente de voința Direcției, respectiv virarea cu întârziere către instituție a fondurilor necesare plății prestațiilor sociale, plata acestora s-a efectuat cu câteva zile întârziere.
- În ceea ce privește diferențele între cuantumurile indemnizației de însoțitor, aceste cuantumuri sunt stabilite conform actelor normative în vigoare, respectiv o indemnizație echivalentă cu salariul net al asistentului social debutant cu studii medii din unitățile de asistență socială din sectorul bugetar, altele decât cele cu paturi și cuantumul indemnizației de însoțitor stabilit anual prin legea bugetului

asigurărilor sociale de stat care nu poate fi mai mic decât un salariu de bază minim brut pe țară.

- Soții G au luat la cunoștință drepturile de care poate beneficia adultul cu handicap vizual grav, precum și posibilitatea acestuia de a opta pentru asistent personal sau indemnizație pentru însoțitor.
- Față de această situație, dl G G a solicitat printr-o cerere renunțarea primirii indemnizației de însoțitor și transferul acesteia la Casa Județeană de Pensii Brașov și eliberarea unei adeverințe din care să rezulte că nu mai beneficiază de această indemnizație, cererea fiindu-i soluționată în mod pozitiv prin sistarea plății indemnizației începând cu 1.08.2008 și eliberarea adeverinței solicitate.
- Ulterior, petentul revine în data de 4.10.2007 cu o nouă cerere prin care solicită întreprinderea demersurilor necesare pe lângă Casa de Pensii Brașov pentru a constata că nu a beneficiat de indemnizație de însoțitor din partea acestei instituții. În urma corespondenței purtate a rezultat că dl G nu beneficiază de indemnizație de însoțitor, fapt pentru care a fost aprobată începând cu data de 01.11.2007 acordarea drepturilor convenite, acestuia fiindu-i plătite și sumele restante reprezentând cuantumul indemnizației de însoțitor aferentă lunilor august, septembrie și octombrie.

IV. Motivele de fapt și de drept

În drept, potrivit **art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, „(...) *prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul public, economic, social, cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

Potrivit **art. 2, alin. 2 din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare „*Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.*”

Potrivit **art. 2, alin. 3 din O.G. nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare „*Orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care la generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități, atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe (...).*”

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când autoritățile statale induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

În același sens, Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr.1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, a stabilit că „*un tratament diferențiat nu poate fi doar expresia aprecierii exclusive a legiuitorului, ci trebuie să se justifice rațional, în respectul principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice*”. De asemenea, prin Decizia nr.135 din 5 noiembrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.345 din 17 decembrie 1996, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite.*” (Decizia nr.20/2000, M.Of. nr.72/2000, DH 2000, p.44).

În vederea analizării unei petiții sub aspectul existenței sau inexistenței unei fapte de discriminare este necesară analizarea următoarelor aspecte:

1. Existența tratamentului diferențiat

În acest sens, petenta consideră că este discriminată fiind persoană cu handicap, prin neacordarea drepturilor bănești

2. În ce măsură tratamentul diferențiat a constituit o faptă de discriminare

Potrivit legislației privind prevenirea și combaterea discriminării, pentru ca o faptă să fie considerată ca fiind faptă de discriminare, aceasta trebuie să întrunească, cumulativ, următoarele condiții:

- *fapta să constea într-o deosebire, excludere, restricție sau preferință.*
- *deosebirea trebuie să aibă la bază unul sau mai multe criterii de discriminare.*

Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*

- *deosebirea bazată pe unul dintre criteriile de discriminare prevăute de lege are drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în*

condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege.

- măsura să nu fie justificată obiectiv de un scop legitim și metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Trebuie astfel avut în vedere faptul că deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul din criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, dar trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în acest articol de lege.

Astfel, nu toate situațiile în care anumite persoane sunt tratate diferențiat, pot constitui fapte sau acte de discriminare, iar un asemenea tratament poate avea la bază un alt motiv decât apartenența persoanei respective la una dintre categoriile prevăzute în art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000.

Examinând sesizarea și dispozițiile legale incidente, Colegiul director constată că faptele prezentate nu constituie fapte de discriminare în înțelesul art. 2 din OG nr. 137/2000. Colegiul director a reținut în cadrul audierilor faptul că data primirii drepturilor bănești de către petentă nu este una fixă, ci este variabilă. Astfel, Colegiul apreciază că ar fi utilă stabilirea unei zile anume pentru plata acestor drepturi.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și alin. (7) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu **unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu constituie fapte de discriminare, potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

2. se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte, potrivit art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr.27/2002 privind soluționarea petițiilor, aprobată și modificată prin Legea nr. 233/2002;

3. o copie a prezentei hotărâri va fi comunicată reclamatului

IV. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Potrivit art. 20 alin 9, hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii. Potrivit art. 20 alin. 10, hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

COMȘA CORINA NICOLETA – Membru

GERGELY DEZIDERIU - Membru

IONIȚĂ GHEORGHE - Membru

ISTVAN HALLER – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA - Membru

Data redactării 22.02.2008